

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Ivre Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De præbendis & dignitatibus. Consilium CCXXVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

nem viginti quatuor ducatorum in proposito non sustinere titulum dicti Magistri Arnedi: cum verus & communis valor duplo maior sit, & vitium nullitatis contrahatur per falsi valoris expressiōnem. Quod enim nullum est, nullum juris vel facti effectum habere potest.

De præbendis & dignitatibus.

S V M M A R I V M.

Beneficij valor quomodo constituatur.

1. Aestimatio rei cuiusque quomodo facienda.
2. Valor beneficij taxandus ex decima Papali.
3. Valor beneficij quomodo constituatur.
4. Fructus intelligitur deductis expensis.
5. Anniversaria an computentur in valore beneficij.
6. Taxa beneficij pars gratie est.

CONSILIVM CCXXVII.

NON exigua est dubitatio in eo, quod pro parte M. Antonij Merel proponitur adversus M. Ioannem Six, quâ ratione ineunda sit aestimatio & valor fructuum ac proventuum parochialis Ecclesiæ S. Stephani in oppido Insulensi, quam M. Antonius dicit excedere summam sexaginta ducatorum de camera, (quæ secundum nostram monetam non pertinent ad viginti tres libras grossorum monetæ Flandriæ) ex eo, quod hæc Ecclesiâ aliquando ebrenta fuerit sub pensione viginti quatuor librarum Flandriæ: ita ut inde colligi possit, quod circiter quinquaginta libras communibus annis valeat; cum pensio medietatem excedere communiter non possit, *Gigas de pensib. quest. 35.* Ex eo item, quod fructus & proventus eisdem Ecclesiæ pluribus annis locati, seu in arrendam dati fuerint pro quinquaginta consimilibus libris * Aestimanda enim rei modus est ex antecedentibus locationibus & pensionibus, quæ ex eius usu per plures annos præstitæ sunt, in *Auth. De non alienan. aut permutan. §. quia vero in fine coll. 2.* * Quemadmodum iniuri solet aestimatio valoris & taxa beneficij ex decima Papali, quæ de fructibus beneficij percipi solet, *Oldrad. conf. 118. Ex virtute n. 6. Ioan. Staphil. in tract. De licet. gratia ut. de forma expectat. forma 3. nu. 13. Rota decis. 277. alias 42. Nota quod ubi vapo de rescript. in antiq.*

Contra dictus M. Ioannes non excedere dicit, ob id, quod corpus huius beneficij exiguum sit, & in portatis; hoc est in fructibus, deductis omnibus expensis & oneribus, prædictos sexaginta ducatos annuè non habeat. * Quam rationem aestimandi beneficia plerique approbant, *Oldrad. conf. 118. Rota decis. 134. alias. Quando impetratur de præb. in novis:* ut valor beneficij non constituatur ex utilitate, quæ residendo & beneficio deserviendo percipi potest, sed quæ in absentia percipitur, *Rebuff. in tract. nominat. quest. 9. nu. 25.* ita ut nec quotidianæ distributiones, *Rota decis. 766. Quæritur an quotidianæ, alias est 39. de præbend. in antiq. Staphil. loco supra cit. Boerius decis. 340.* nec mortuaria seu anniversaria, *Ioan. Andr. in addit. ad Specul. de conec. præben. sub fin. ad rubr. valorem augeant;* sunt enim hæc incerta, & non ex corpore beneficij, sed propter operam personalem præstantur, & cessante præsentia atque operâ auferuntur. Contendens præ-

rea in constituendo hoc valore onera beneficij esse deducenda: * cum enim in fructibus non sit nisi quod deductis expensis superest, *l. Subsignatum §. 1. l. Venisse de verb. signif. ti ut beneficij seu potius fructuum beneficij valorem diminuunt onera & expensæ;* non tantum quæ fructuum colligendorum percipiendorum quæ causâ sunt, *Felov. in c. ad nostram nu. 5. De iureiur. Franc. Aret. in l. Non amplius in princ. De leg. 1.* verum etiam quæ perceptis fructibus decedunt, vel ex illis seu propter illos præstantur: ut *g. beilz, Franc. Aret. in d. l. Non amplius in princ. reatus seu pensiones;* quibus fructus gravati sunt, *Decius conf. 156. statutum, Gigas de pensib. quest. 87.* item alia expensæ necessariae pro alendo clerico, vel alijs, si necessitas postulet, qui beneficiato interviant, *Guliel. Cassad. decis. 19. de præben. Quinimo contendit M. Ioannes deducenda quoque esse alia onera, quæ dictæ Ecclesiæ incumbunt, ratione officij; ut id deducatur, quod vicario daturus esset eo nomine, si ab eis per eum deserviret beneficio; deducenda item omnia, quæ residendo familiæ sustinenda in esculentis & poculentis, in mercedibus famulorum & famularum expendere debet: sic ut valorem ipsius beneficij ad nihilum ferè deducat.*

Verum ut probabiliter id sustinet de quotidianis distributionibus, de anniversarijs, & oblationibus atque oneribus rei coherentibus, & quibus ipsi fructus proximè gravati sunt; ita multum & plusquam improbabiler deductionem hanc latius facit ad onus ipsius officij, ad quod beneficium adstringitur, & propter quod fructus primariè percipiuntur; Multo quæ improbabilius ad onera, quæ sustinet in se suaque familia exhibenda ac sustinenda. Fructus enim beneficij secundariò ad hoc dantur, ut qui deservit altari ex illis vivat; ita ut sit conjunctio inter ipsum beneficium, fructus, & hæc onera: & officium sit velut causa efficiens ex qua, onera verò causa finalis, ob quam percipiuntur. Alioqui avaritiæ & thesaurisationi Ecclesiasticorum (quæ improbantur, *Matthæi c. 6. c. Habebat xxii. q. 2.*) nimium subterviretur, si pro fructu & valore beneficij tantum reputaretur quod ita percipitur, nullatim reponi ac recondi, non exponi possit.

Sed nec illud permittendum est, ut ex fructibus pro imminuendo valore beneficij deducatur quod vicario beneficiatus ab eis pro officio præstare deberet: cum enim per se ipse deservire debeat; vicarij opera & merces deducenda non est, *c. Extirpanda §. qui vero De præben. Cassador. d. decis. 19.* Quod cum verum sit, consequens quoque est, aestimationem operæ & officij, ad quod ratione huius Ecclesiæ Pastor obligatus est, nihil facere ad diminutionem valoris. Et quod de clerici expensis deducendis dictum est, *Cassador. d. decis. 9.* non ad famulos domesticos referendum, sed ad clericum in officio ipso necessarium, qui Missam vel officium facienti assitit & respondet; quem in dicta Ecclesia Pastor specialiter constituere non debet, cum custodem seu matricularium habeat specialiter salariatum, qui hoc onus sustineret: multo minus ad famulas, quas neque singulas, neque multas sine reprehensione habere potest, *toto tit. De cohabit. Cleric. & mulier.*

De

6 De anniversarijs & mortuarijs quod dictum est, sanè accipiendum, non de fixis & stabilibus; veluti quæ vel inter vivos, vel testamento perpetuò constituta ac relicta sunt, sed de occurrentibus, quæ ex funeribus accipiuntur. Et si enim in hac distinctione vacillare videatur Ioannes Andreas, in addit. ad Specul. tit. de concess. praben. ad rubr. in fine, melioribus tamen rationibus ea distinctio sustinetur: præsertim ubi anniversarij non in distributione plurium, sed in solida perceptione Curati seu Pastoris constituent, *Peirus de Anchar. in Clem. 1. nu. 42. De concess. praben.* Cum enim quicquid ad certitudinem seu ad summam certam in perceptione emolumentorum ac fructuum reduci potest ex venditione vel ex locatione fructuum, pro corpore & portatis beneficij reputetur, ut bona ratione existimat Ancharanus, d. n. 42. nulla est dubitatio, quin certa, fixa, ac stabilia anniversaria testamento, vel donatione relicta ac constituta, corpus fructuum beneficij constituent. Quemadmodum & in usu nominationis Facultatis Arrium Vniversitatis Lovaniensis (ex qua jus sui auctoris astruit M. Ioannes) constitutum est per Carolum Quintum Imperatorem, ut quicquid ad certitudinem reduci potest, pro valore beneficij reputetur; multo ergo magis quod sic per se certum, & incommutabile est.

Cum igitur certa anniversaria hujus Ecclesiæ longè excedant viginti libras grossorum; non potest fieri, ut sub limitata gratia dictæ nominationis cadat hoc de quo nunc controvertitur beneficium. * Taxa enim pars gratiæ est, quam acceptans beneficium virtute gratiæ excedere non debet, c. Cui de non sacerdotali, c. Quamvis 1. de praben. lib. 6. Proinde externa hæc onera, quæ non diminutionem, sed consumptionem fructuum, quam ipse beneficiarius facit, continent, huc non pertinent, sed alia rationabilia quæ percipiendorum fructuum causa sunt, Bald. in l. 1. nu. 11. c. de fruct. & lit. expen. Castren. Alex. 1. 1. & alij in d. l. Non amplius. Non etiã opera ipsius officij, pro quibus fructus dantur, & in quibus beneficiarius pro alimentario seu usurario vel usufructuario habetur, not. in c. Cum in officio de ressam. multò minus ipsa fructuum consumptio; hoc est familiae intentio. Quapropter omnibus benè perpenfis, nulla ratione nobis fundatus videtur M. Ioannes ad retinendum hujusmodi beneficium virtute gratiæ sic limitatæ non includentis beneficium tanti valoris quanti est hæc parochialis Ecclesia, de qua controvertitur.

De Præbendis & dignitatibus.

S V M M A R I U M.

Beneficium perpetuum.

1. Beneficij impetratio suppressa mentione prius obientis est nulla, nisi sit temporaneum tantum & manuale.
2. Vicaria an sit perpetuum beneficium.
3. Beneficium perpetuum conferri non potest cum facultate amovendi.
4. Beneficio duobus collato potior est cui primum facta est collatio.
5. Papa an alicui beneficium auferre possit.

CONSILIVM CCXXVIII.

VACANTE Canoniatu & præbenda in Ecclesia Cathedrali Brugensi per mortem Antonij Thyrij novissimi illorum possessoris mense Octobri anno 1586, est per S. D. N. Sixtum Papam quintum VI. Calendis Septembris expeditis Bullis provisorum Domino Tossano Raymundeno. Hos eisdem Canoniatum & præbendam sub nudo verbo Papæ, sine ulla signatura, 19. dicti mensis Septembris contulit idem S. D. Papa eisdem Ioanni Morelle in Romana Curia familiari Cardinalis Salviati; hoc, ut prætexit, titulo & colore, quod impetratio dicti Domini Tossani ipso jure esset nulla & inefficax ob id, quia idem Tossanus impetrando hos Canoniatum & præbendam suppresserit & subtraheret, quod tempore hujusmodi impetrationis habuerit & possederit magnam Vicariam Nostræ Dominiæ Tornaci.

Quæritur, an dicti Domini Ioannis impetratio sit potior, & antecedens dicti D. Tossani impetratio nulla? Certum est, rescriptum Apostolicum seu bullam impetratam à Sede Apostolica nulla facta mentione beneficij seu beneficiorum, quæ impetrans tempore impetrationis habuit ipso jure non valere, c. Ad aures c. Cum adeo de rescript. etiam si modicum & parvi valoris sit beneficium, c. si motu proprio de prab. lib. 6. gloss. in d. c. Cum adeo in verb. de præbenda, non tantum dignitas dicitur ad aures, verum etiam omnino simplex: idque non solum si ad impetrationem seu supplicationem Papa contulerit, verum etiam si motu proprio id fecerit, d. c. Si motu proprio. Sed ut hoc obtineat, necesse est quòd beneficium, quod subtrahitur & suppressum est, sit verum, spirituale, & perpetuum beneficium, & minime temporale aut manuale: nam qui hoc obtinet ad nutum superioris amoveri potest, quod ob id in titulum non possidetur; cuius generis est inter alia Vicaria non perpetua ad aliquod officium in Ecclesia vel canendi, vel aliud officium divinum celebrandi sub certo aliquo præstimonio. * Et si enim Vicarij quidam sint perpetui, & Vicariæ quædam perpetuæ: beneficij tamen Ecclesiastici appellatione etsi contineatur Vicaria perpetua, non continetur tamen Vicaria temporalis, Clem. 1. de off. vicary. Ideoque quæ de beneficijs passim in jure statuta sunt, rectè accommodari possunt vicarijs perpetuis, non etiam temporalibus. Et inter cætera quod huc proximè pertinet, quamvis impetratio beneficij à Papa obtenta per eum, qui vicariam perpetuam tunc habebat, non facta illius in impetratione mentione, sit ipso jure nulla: non est tamen nulla suppressio seu subtrahentia vicariæ temporalis, relin. in c. Postulasti. 1. vers. Scias autem de rescript. quia qui vices alterius subit temporaliter, facile inde moveri potest, C. Pervenit. 2. de appell. non enim tam suo, quam alieno jure possidet.

Cum igitur dicta Vicaria nostræ Dominiæ sit simplex, non qualificata nec intitulata, sed magis temporalis à nutu & voluntate Dominorum dictæ Ecclesiæ Tornacentis dependens, non potest dicto Tossano aliquo modo fraudi esse vel præjudicare, quod in impetrando hoc Canoniatum non narraverit se esse talem in dicta Ecclesia vicarium; cum es